

• Hvileperiode og fridøgn

Bestemmelserne om hviletid og fridøgn indebærer dels små justeringer i de principper, som arbejdstid/hviletid opgøres på, dels at rejsetid som noget nyt betragtes som arbejdstid i forhold til beregning af daglig og ugentlig hviletid.

Pga. de store afstande i Grønland må det forventes, at arbejdsgiverne vil få meromkostninger i de situationer, hvor tjenesterejser går væsentligt ud over normal arbejdstid/arbejdsuge, enten i form af overarbejdsbetaling eller pga. afspadsering.

På baggrund af en rundspørge har de grønlandske kommuner skønnet, at man har ca. 1.500 rejser med rejsedage på over 8 timer eller afrejse på fridage. Blot 8 timer pr. rejse, der kompenseres økonomisk eller med afspadsering, svarer til 9-10 brutto årsværk. En del rejser ligger efter det oplyste i almindelig arbejdstid, hvorfor det formodentlig allerede vil være arbejdstid i praksis. Der kan også være kortere rejser, som ikke længere skal betragtes som hviletid og derfor skal kompenseres.

Der er ikke modtaget samlede data fra hjemmestyret om omfanget af lange tjenesterejser. Direktoratet for sundhed har i høringssvar givet 3 konkrete eksempler på opgaver med lang rejsetid: 1) patientledsagelse til Rigshospitalet, hvor der medgår flere døgn; 2) operationsrejsehold; og 3) bygdebesøg, hvor der anvendes 1-7 timers bådtransport, inden det egentlige arbejde går i gang.

Hjemmestyret har enheder i alle kommuner, så antallet af langvarige rejser må formodes at være mindst ligeså stort som for kommunerne. Bruttoomfanget kan derfor være i størrelsesordenen 20-30 årsværk. Nettoomkostningerne (merudgifterne) afhænger af, hvor stor en del af de lange rejser, der i dag påbegyndes eller gennemføres inden for normal arbejdstid, hvilke faggrupper, der rejser samt den konkrete udmøntning af bestemmelserne i regler eller aftaler. Merudgifterne forventes at være nogle millioner kroner.

De øvrige ændringer om hvileperiode og fridøgn skønnes ikke at have nævneværdige økonomiske eller administrative konsekvenser, fordi den hidtidige adgang til ved aftale at fravige bestemmelserne om daglig hviletid og ugentligt fridøgn opretholdes.

• Unge under 18 år

I 1999 var der ifølge Grønlands Statistik 2.884 personer 15-19-årige beskæftiget i Grønland, heraf knap 2.100 i den private sektor og godt 800 personer i den offentlige administration/service. De sidstnævnte vurderes i de fleste tilfælde at være 18-19 år. Kommuner-

ne oplyser, at man ikke beskæftiger unge under 18 år i nævneværdigt omfang.

Antallet af beskæftigede under 15 år er ukendt. De 15-19-årige unge er primært beskæftiget i detailhandel (666), fremstilling, herunder fiskeindustri (378), hotel/restauration (285), renholdelse (101) samt jagt og fangst (165).

De økonomiske konsekvenser af ændringerne i forslagens kapitel 9 om unge under 18 år, afhænger af fastsættelse af de nærmere regler. Endvidere vil muligheden for at foretage beregninger være afhængig af, om der tilvejebringes yderligere oplysninger om de unges beskæftigelse. Forslaget vil medføre visse udgifter for arbejdsgiverne, men forventes ikke at have nævneværdige administrative konsekvenser hverken for den offentlige administration/service eller erhvervslivet.

Udvidelsen i § 45 d vedrørende kapitel 9's *anvendelsesområde* med arbejde i arbejdsgiverens hjem samt jagt og fangst indebærer en stramning. Det har her betydning, i hvilket omfang bemyndigelsen udnyttes til at fastsætte undtagelsesregler for unge beskæftiget med jagt og fangst, jf. de almindelige bemærkninger. Forslaget forventes at få mindre økonomiske konsekvenser, men ingen administrative konsekvenser.

Det får begrænsede erhvervsøkonomiske konsekvenser, men ingen administrative konsekvenser, at den *nedre aldersgrænse* for unges adgang til beskæftigelse hæves fra 10 år til 13 år. Efter gældende regler må børn under 15 år kun have 2 timers daglig hjælpearbejde.

Indførelsen af arbejdsgiverens *underretningspligt* over for indehaveren af forældremyndigheden, ved beskæftigelse af unge, som er under 15 år eller omfattet af undervisningspligten, vurderes ikke at få nævneværdige økonomiske og administrative konsekvenser.

Forslaget om, at politiet i hvert enkelt tilfælde skal give tilladelse til, at unge under 13 år kan deltage i *kulturelle aktiviteter*, forventes ikke at få nævneværdige økonomiske eller administrative konsekvenser, da der kun forventes at være få sager om året.

Udgifterne til bestemmelsen om *arbejdstids- og hviletidsreglerne* for unge under 18 år kan få betydning for op til 300 ansættelsesforhold i hotel/restaurationbranchen samt for 660 unge ansat i butikker, i det omfang de har åbent om aftenen, og de unge bl.a. arbejder alene. Bestemmelsen om 2 sammenhængende fridøgn kan få mindre økonomiske konsekvenser, i det omfang de unge arbejder mere end 5 dage om ugen.